МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ
ГО “ВСЕУКРАЇНСЬКА АСАМБЛЕЯ ДОКТОРІВ НАУК
З ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ”
МІЖНАРОДНА КАДРОВА АКАДЕМІЯ
UNIVERSIDAD CENTRAL DEL ECUADOR
UNIVERSIDAD TECNOLOGICA ISRAEL (REPÚBLICA DE ECUADOR)
“ANANIA SHIRAKATSI” UNIVERSITY OF INTERNATIONAL RELATION (ARMENIA)

ПРОБЛЕМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ УКРАЇНИ

Випуск 8

Матеріали

Міжнародної науково-практичної конференції
присвяченої 30-річчю МАУП

“Актуальні проблеми модернізації
недержавного сектору освіти в Україні
у контексті світових тенденцій і національної практики”

м. Київ, МАУП, 11 квітня 2019 р.

Київ
ДП “Видавничий дім “Персонал”
2019

ББК 63.3(4УКР)я43
С76

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом (протокол № 3 від 27.03.19)

Редакційна колегія:
М. Н. Курко (голова), д-р юрид. наук, проф.;
Є. О. Романенко (заступник голови), д-р наук з держ. упр., проф.;
А. А. Ігнатченко (відповідальний редактор), канд. техн. наук;
І. П. Бідзюра, д-р політ. наук, проф.;
В. М. Воронін, д-р іст. наук;
М. Ф. Головатий, д-р політ. наук, проф.;
А. М. Кислий, д-р юрид. наук., проф.;
О. Л. Фещенко, канд. екон. наук, доц.;
Л. В. Янюк (виконавчий редактор)

Матеріали подано в авторській редакції.
Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.

Проблеми модернізації України : [зб. наук. пр.] / МАУП. — К.: ДП "Видавничий дім "Персонал", 2008 —

С76 Вип. 8: Матеріали Міжнар. наук. конф. "Актуальні проблеми модернізації недержавного сектору освіти в Україні у контексті світових тенденцій і націо нальної практики", 11 квітня 2019 р. / редкол. : М. Н. Курко (голова) [та ін.]. — 2019. — 460 с. : іл. — Бібліогр. у кінці ст.

У пропонованому збірнику подано тези учасників науково-практичних конференцій з проблематики широкого кола аспектів процесу системної модернізації України.

Для науковців, громадсько-політичних діячів, студентів, а також усіх, хто цікавиться розвитком Української держави і світовим досвідом проведення модернізаційних процесів.

ББК 63.3(4УКР)я43+67.9(4УКР)301я43

© Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2019
© ДП "Видавничий дім "Персонал", 2019

Костюк Т. О.
Інституційні механізми впровадження інтернаціоналізації вищої освіти в українських ЗВО різних форм власності *167*

Sobol T. V.
Interaction of systems: civil society — state — non-state university in terms of freedom and responsibility *170*

Циганюк Ю. В.
Нормативно-правове регулювання принципів функціонування недержавного сектору освіти *173*

Celi S. F., Remache A. P.
Tutorías académicas para la mejora del desempeño en instituciones de educación superior *175*

Lopez M.
Education in private universities that teach masters related to public activities in ecuador for the benefit of civil society *178*

Mayorga T. C., Yarad P. V.
Experiencia de estudiantes ecuatorianos en programas de posgrados en educación superior ucraniana *181*

Shestopalova I. O.
Peculiar features of teaching a professional foreign language in a private institution of higher education *185*

Абдулов Р. М.
Неформальное бизнес-образование как фактор повышения мобильности негосударственных вузов *187*

Бондаренко Н. О.
Політико-правові та організаційно-управлінські засади функціонування недержавної освіти в Україні *189*

Матюхін В. О., Кобзєва О. В., Шульжик Ю. О.
Гнучкі компетенції SOFT SKILLS — інструмент модернізації сектору недержавної освіти *193*

Каракасіді О. Ф., Золотарьова О. А.
Проблемні питання правового статусу недержавного вищого закладу освіти *197*

Коломієць І. С.
Окремі питання модернізації вищої освіти України у контексті Болонського процесу *200*

Беспала А. П.
Основні засади і принципи діяльності університетів третього віку *202*

Панасюк О. П., Волошина С. М.
Недержавна вища освіта в Україні та Польщі: порівняльний аналіз *204*

Горбач Л. М., Борбелюк І. В.
Правовий статус недержавних ЗВО в контексті реформування вищої освіти в Україні *208*

Мороз І. В.
Вивчення актуальних інститутів права в недержавних закладах вищої освіти як гарантія розбудови держави та формування громадянського суспільства *211*

А. П. БЕСПАЛА
ст. викл. каф. екон. та менеджм., Волинський інститут імені В'ячеслава Липинського МАУП

ОСНОВНІ ЗАСАДИ І ПРИНЦИПИ ДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТІВ ТРЕТЬОГО ВІКУ

У сучасному світі швидко змінюються покоління, але ще швидше змінюються знання. Здатність приймати рішення чи діяти на базі отриманих знань виявляється часто проблематичним, хоча знання стають дедалі доступнішими. Суттєве вдосконалення процесу освіти дорослих та виникнення потреби у навчанні впродовж усього життя не може визначатися лише об'єктивно біологічними (вік людини) процесами. Головним чином, це має бути пов'язаним з соціальними процесами, характерними для будь-якої особистості, людського соціуму.

Одним із шляхів задоволення освітніх потреб людей похилого віку, стало запровадження ще понад три десятиліття тому в країнах Європи Університетів третього віку. Вперше вони почали створюватися в навчальних закладах вищої школи як спеціальні факультети для даної категорії населення, яка навчалася за розробленими спеціально для них програмами, або їм надавалася можливість прослуховувати курс лекцій разом зі студентами звичайних дисциплін. Пізніше громадські організації пенсіонерів, центри місцевого самоврядування, центри здоров'я почали створювати школи для навчання людей похилого віку. Вони одержали назву Університети третього віку, що потім об'єдналися у Міжнародну асоціацію Університетів третього віку [1, с. 151].

Звертаючись до результатів дослідження І. Сагун [2], ми встановили, що освітні послуги для людей похилого віку в Україні можуть надаватися: центрами освіти дорослих, організованими при державних закладах (зокрема при бібліотеках, будинках культури, музеях); інститутами підвищення професійної кваліфікації фахівців у різних галузях; громадськими організаціями; університетами третього віку, організованими при навчальних закладах. Відповідно до "Концепції освіти дорослих в Україні" [3], освітні програми для літніх людей можуть реалізовувати вищі й середні навчальні заклади, школи, громадські організації, культурно-просвітницькі установи, благодійні фонди та ін.

З метою забезпечення надання методичної допомоги у розвитку подібних навчальних закладів у всіх регіонах, Міністерством соціальної політики затверджено Методичні рекомендації щодо організації соціально-педагогічних послуг "Університет третього віку". В окремих містах такі структури первинно формувалися як школи здорового способу життя.

Одним з перших в Україні розпочав запроваджувати на своїй базі пілотну програму "Університет третього віку" Ковельський міський територіальний центр Волинської області. Тут було відкрито 5 факультетів: медичний, мистецький, юридичний, фізичної реабілітації, нетрадиційної медицини. Фінансування такої моделі з надання соціальних послуг забезпечується за рахунок коштів місцевого бюджету, а також спонсорської та благодійної допомоги. Нині університети третього віку діють майже у всіх регіонах. Також функціонують тематичні школи для літніх осіб тощо. Однак у цілому залишаються нечисленними навчальні заклади, центри чи освітні програми,

які б спеціально були зорієнтовані на потреби осіб старшого віку, заохочували б їх прагнення навчатися новому та пропонували можливості для отримання необхідних знань та навичок.

Дослідження, які були проведені за останнє десятиріччя в різних країнах світу, констатують проблему глобального старіння населення. Зробивши висновок з досліджень, які проводились протягом останнього десятиріччя, можна сказати, що в Україні склалася досить тривожна тенденція зі зростанням кількості людей похилого віку. Україна є й залишатиметься однією з "найстаріших" країн світу, проте на державному рівні цій проблемі приділяється ще недостатньо уваги. Тому успішнішою формою освіти людей похилого віку є університети третього віку, головна мета яких — створення умов для активного і позитивного старіння. Можливо саме такі університети зможуть розвіяти песимістичні настрої серед населення похилого віку. Вітчизняні соціальні інституції вже дійшли розуміння того, що на наших теренах потрібно створювати громадські заходи для соціальної адаптації людей, що вже є пенсіонерами або незабаром ними стануть.

Таким чином, важливим завданням в Україні є підвищення рівня навчальної та творчої активності населення третього віку. Цьому, зокрема, могло б сприяти створення територіальних Центрів дозвілля для літніх людей, де вони могли б не лише спілкуватися, проводити разом час, але й отримувати необхідні консультації з різних питань. Уявляється доречним у великих містах у подібних центрах ввести до штату посаду психолога, обізнаного щодо особливостей розвитку літніх людей. Важливо також активно заохочувати літніх людей до участі в освітніх програмах, різних курсах, семінарах, тренінгах, лекціях — безоплатних, або за дуже помірною ціною.

Джерела

1. Довідник для людей літнього віку / упоряд. : В. П. Рубцов,С. В. Фіалко ; за ред. В. В. Чайковської, Л. А. Стаднюка ; Геронт. інформ.-консультат. центр, ДУ "Ін-т геронтології ім. Д. Ф. Чеботарьова" НАМН України, Фонд народонаселення ООН. — Т. : Тєрно-граф, 2010. — 256 с.
2. Сагун І. Г. Поняття "Активного старіння" в контексті проблеми освіти людей похилого віку в Європейській спільноті / І. Г. Сагун // Вісник Хмельницького національного університету. — 2010. — С. 45–49.
3. Концепція освіти дорослих в Україні / укл. : Л. Б. Лук'янова. — Ніжин : ПП Лисенко М. М., 2011. — 24 с.